

هفتيوار رسالو

فيضان سیدہ فاطمہ الزہراء رضی اللہ عنہا

(سنڌي)

محبت سان پرپور منظر

انساني شڪل ۾ خور

10 ٻيڻن جي ڪهاڻي

ذعا قبول ٿيندي آهي

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى خَاتَمِ النَّبِيِّينَ ط
 أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ط بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ط

فيضان سيده فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا

دُرود شريف جي فضيلت

هڪ پيري ڪنهن فقير ڪافرن کان ڪجهه گهريو. انهن مذاق جي طور تي امير المؤمنين حضرت مولاءِ ڪائنات، عليُّ المرتضيٰ شيرِ خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ڏانهن موڪلي ڇڏيو جيڪي سامهون وينا هئا. ان (يعني فقير) حاضر ٿي ڪري (ڪجهه گهرڻ لاءِ) هٿ وڌايو. پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ڏهه پيرا درود شريف پڙهي ان جي هٿن جي تريءَ تي دم ڪري ڇڏيو ۽ فرمايائون، مٺ بند ڪري ڇڏيو ۽ جن ماڻهن موڪليو آهي انهن جي سامهون وڃي ڪوليو. (ڪافر ڪلي رهيا هئا ته خالي ڦوڪ هڻڻ سان ڇا ٿيندو!) پر جڏهن فقير انهن جي سامهون وڃي مٺ ڪولي ته اها سون جي دينارن سان ڀريل هئي! هيءَ ڪرامت ڏسي ڪيترائي ڪافر مسلمان ٿي ويا.

(راحت القلوب، ص 142)

ورد جس نے کیا دُرود شريف اور دل سے پڙها دُرود شريف

حاجتیں سب رواہوئیں اُس کی ہے عَجَب ڪيما دُرود شريف

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

نيڪي جي دعوت جو عظيم جذبو

شهزادي ڪونين، والدهءِ حَسَنِين سيده، طيبه طاهره، عابده، زاهده، حضرت بي بي فاطمه الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جا پيارا پيارا بابا جان، حَسَنِين ڪريمين جا پيارا پيارا نانا جان، مسلمانن جي چوٿين خليفي حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جا آقا و مولا مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هڪ دفعو حضرت بي بي فاطمه الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي گهر تشریف وني آيا ته انهن دروازي تي سندن استقبال ڪيو ۽ پوءِ سندن ڪي ڏسي روئڻ لڳيون. نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ روئڻ جو سبب پڇيو ته عرض ڪيو: مان اوهان جو رنگ بدليل ۽ تڪليف ۾ ڏسي رهي آهيان. رحمت ڪونين، ناناءِ حَسَنِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: اي فاطمه! الله پاڪ اوهان جي والد کي هڪ اهڙي ڪم لاءِ موڪليو آهي جيڪو روءِ زمين تي ڪو شهري ۽ ڳوٺاڻو گهر نه بچندو پر الله پاڪ تنهنجي والد جي ذريعي هي ڪم (يعني دين اسلام) عزت سان پهچائي ڇڏيندو، هي دين اُتي پهچي ڪري رهندو جيستائين رات جي پهچ آهي.

(معجم كبير، 22/225، حديث: 595)

ظلم، ڪفار ڪي ٻن ڪي سڀته رهه
پهر بهي هر آن حق بات ڪهته رهه
ڪتنی محنت سے کی تم نے تبلیغ دیں
تم پہ ہر دم کروڑوں ڈرووسلام

(وسائل بخشش، ص 603، 604)

اي عاشقانِ صحابه و اهل بيت! اسان جي پياري آخري نبي حضرت محمد مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وڏي مشقت سان اسلام جو پيغام عام ڪيو. هن واقعي ۾ شهزادي ڪونين حضرت بي بي

فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي محبت رسول ۾ روئڻ جو بيان به موجود آهي. پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا الله پاڪ جي پياري آخري نبي، مڪي مدني محمد عربي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي لادلي ۽ سڀ کان ننڍي شهزادي آهن. سندن ٻين ٽن پيڙن جا مبارڪ نالا هي آهن: حضرت بي بي زينب، حضرت بي بي رقيه ۽ حضرت بي بي امّ كلثوم رَضِيَ اللهُ عَنْهُنَّ.

ولادت شريف

حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جو نالو مبارڪ "فاطمه" آهي. امام عبدالرحمن ابن جوزي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا ته: اعلان نبوت کان 5 سال پهريان حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي ولادت شريف ٿي. (شرح الزرقاني على المواهب، 331/4)

جڏهن حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي ولادت مبارڪ ٿي ته سندن مبارڪ چهري جي نور سان سڄي فضا روشن ٿي وئي.

(الروض الفائق، ص 274، ملخصاً)

صحابي رسول حضرت انس بن مالڪ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: منهنجي والده فرمايو: ڪاڻڪاڻڪَ رَبِيبَةَ الْبَدْرِ يعني حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا چوڏهين جي رات جي چنڊ وانگر حسين ۽ جميل هيون.

(مسندڪر للحاكم، 149/4، حديث: 4813)

نالي مبارڪ جي مناسبت ۽ چنڊ مشهور لقب

اي عاشقانِ صحابه و اهل بيت! فاطمه لفظ "قَطْرَ" مان بڻيو آهي، جنهن جو مطلب آهي: "پري ٿيڻ". الله پاڪ شهزادي ڪونين حضرت

بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا، سندن اولاد ۽ سندن محبت ڪندڙن کي دوزخ جي باهه کان پري رکيو آهي ان ڪري پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جو نالو "فاطمه" ٿيو. سندن ڪيترائي لقب آهن. "بتول" جي معنيٰ آهي: منقطع ٿيڻ، ڪتجي وڃڻ، ڇو ته پاڻ دنيا ۾ رهندي به دنيا کان الڳ هيون، ڪڏهن به دنيا ۾ دل نه لڳائي، تنهنڪري بتول لقب ٿيو. "زهراء" جو مطلب آهي مڪڙي، ڇو ته پاڻ جنت جي مڪڙي هيون، سندن مبارڪ جسم مان جنت جي خوشبو ايندي هئي، جنهن کي حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سُنڱهندا هئا، ان ڪري سندن لقب "زهراء" ٿيو. (مرآة المناجیح، 452/8، 453 ملخصاً)

بَتُولُ و فَاطِمَةُ، زَهْرَاءُ لَقَبٌ إِسْوَاطِ پَايَا

که دُنیا میں رہیں اور دین پتہ جنت کی نِگہت کا
(دیوان سالک، ص 33)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي عقيدت

مسلمانن جو ٻيو خليفو حضرت عمر فاروق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هڪ پيري حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا وٽ ويو ته فرمايو: اي فاطمه! الله جو قسم! مون رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کي اوهان کان وڌيڪ محبوب (يعني پسنديده) نه ڏٺو ۽ خدا جو قسم! اوهان جي والد محترم کان بعد ماڻهن مان ڪو به مون کي اوهان کان وڌيڪ عزيز ۽ پيارو ناهي. (مستدرک للحاكم، 139/4، حديث: 4789)

اي عاشقانِ صحابه ۽ اهل بيت! حضرت بي بي فاطمة الزهراء
 رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي شان ۽ عظمت تي ڪيتريون ئي مبارڪ حديثون
 موجود آهن، برڪت حاصل ڪرڻ لاءِ چند پيش ڪجن ٿيون:

”فاطمه“ جي پنجن اکرن جي نسبت سان 5 فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(1) سيده سان محبت رکڻ وارا جهنم کان آزاد آهن

”إِنَّمَا سُبَيْتُ فَاطِمَةَ لِأَنَّ اللَّهَ فَطَمَهَا وَمُحِبِّهَا عَنِ النَّارِ“ ترجمو: هن (يعني منهنجي
 نياڻي) جو نالو فاطمه انهيءَ لاءِ رکيو ويو جو الله پاڪ هن کي ۽
 هن سان محبت ڪرڻ وارن کي دوزخ کان آزاد ڪيو آهي. (ڪنز

العمال، 50/12، حديث: 34222)

(2) انساني شڪل ۾ حور

”منهنجي نياڻي فاطمه انساني شڪل ۾ حورن وانگر حياض ۽
 نفاس کان پاڪ آهي.“ (ڪنز العمال، 50/12، حديث: 34221)

(3) جيڪوانهن کي پسند، اهو مون کي پسند

”فاطمه (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) منهنجي جسم جو ٽڪرو آهي، جيڪو ان کي
 ناپسند اهو مون کي ناپسند، جيڪو ان کي پسند اهو مون کي
 پسند، قيامت جي ڏينهن سواءِ منهنجي نسب، منهنجي سبب ۽
 منهنجي ازدواجي رشتي جي، باقي سڀ نسب ختم ٿي ويندا.

(مستدرک للحاكم، 144/4، حديث: 4801)

(4) حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي رضاءِ ناراضگي

اوهان جي (يعني حضرت بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي) غضب سان الله پاڪ جو غضب ٿيندو آهي ۽ اوهان جي رضا سان الله پاڪ جي رضا ملندي آهي.“ (مستدرک للحاكم، 137/4، حديث: 4783)

(5) جنتي عورتن جي سردار

فاطمه (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) منهنجي جسم جو ٽڪرو آهي جنهن هن کي ناراض ڪيو ان مون کي ناراض ڪيو. ۽ هڪ روايت ۾ آهي، انهن جي پریشاني منهنجي پریشاني آهي ۽ انهن جي تڪليف منهنجي تڪليف آهي. (مشكاة المصابيح، 436/2، حديث: 6139)

سيده، زاهره، طيبه، طاہره جانِ احمد کي راحت ۽ لاکھون سلام

(حدائق بخشش 309)

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

خوش آمدید منهنجي نياڻي!

ناناءِ حسينين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پنهنجي شهزادي حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا سان بيحد محبت فرمائيندا هئا. جيئن حديث پاڪ ۾ آهي ته جڏهن پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا تشریف کڻي اينديون هيون ته حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سندن ”مَرْحَباً بِابْنَتِي“ يعني خوش آمدید منهنجي نياڻي!“ چئي استقبال فرمائيندا هئا ۽ پاڻ سان گڏ ويهاريندا هئا. (بخاري، 507/2، حديث: 3623)

شان حضرت بي بي فاطمہ بزبان حضرت بي بي عائشہ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا

سپني مسلمانن جي پياري امڙ سائڻ حضرت بي بي عائشہ صديقه، طيبه، طاهره رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا فرمائن ٿيون: مون چال چلت، شڪل و صورت ۽ گفتگو ۾ بي بي فاطمہ کان وڌيڪ ڪنهن کي حضور اڪرم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) سان مشابه نہ ڏٺو ۽ جڏهن حضرت فاطمہ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي بارگاہ ۾ حاضر ٿينديون هيون ته حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ انهن جي استقبال لاءِ اٿي بيهندا هئا، انهن جو هٿ وٺي چمندا هئا ۽ پنهنجي جاءِ تي ويهاريندا هئا ۽ جڏهن حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بي بي فاطمہ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا وٽ ايندا هئا ته اها (به) حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي تعظيم خاطر بيهي رهنديون هيون ۽ حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو مبارڪ هٿ وٺي چمنديون هيون ۽ پاڻ وٽ ويهارينديون هيون. (ابو داؤد، 454/4، حديث: 5217)

حضرت بي بي عائشہ صديقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا فرمائن ٿيون ته مون حضرت فاطمہ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کان وڌيڪ سچو سندن والد کان علاوه ڪنهن ٻئي کي نہ ڏٺو. (مسند ابن عيلى، 192/4، حديث: 4681)

رسول الله کی جيتي جاڳتي تصوير کو دیکھا کيدا نظاره جن آنکھوں نے تفسيرِ نبوت کا

(ديوان سالڪ، ص 33)

ڪاش! حضرت فاطمہ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا سان محبت ۽ عقيدت جو دم ڀرڻ وارا ۽ واريون به سنتن کي اپنائڻ ۽ پنهنجو اُٿڻ ويهڻ، سمهڻ،

جاڳڻ سنت جي مطابق ڪري ڇڏين. اي ڪاش! اسان سڀ سنتِ مصطفیٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي هلندڙ ڦرندڙ تصوير بطبعي وڃون.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَی مُحَمَّدٍ

حضرت بي بي فاطمہ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي عبادت

نواسهء مصطفیٰ، جگر گوشهء مرتضى، لعلِ فاطمہ حضرت امام حسن مجتبيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: مون پنهنجي والدهء محترم حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کي ڏٺو ته رات جو مسجدِ بيت (يعني گهر ۾ نماز پڙهڻ جي مخصوص جاءِ) جي محراب ۾ نماز پڙهنديون رهنديون هيون ايستائين جو نمازِ فجر جو وقت ٿي ويندو هو. پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا مسلمان مردن ۽ عورتن لاءِ تمام گهڻيون دعائون فرمائينديون هيون. (مدارج النبوت مترجم، 543/2)

جمعي جي ڏينهن عصر کان بعد دعا

حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جمعي جي ڏينهن عصر کان پوءِ پاڻ حجري ۾ ويهنديون هيون ۽ پنهنجي خادمه فضه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کي ٻاهر بيهارينديون هيون، جڏهن سج لهڻ لڳندو هو ته خادمه کين خبر ڏينديون هيون. ان جي خبر تي سيده پنهنجا هٿ دعا جي لاءِ کڻنديون هيون. (مرآة المناجیح، 320/2)

دعا قبول ٿيندي آهي

حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمانِ عاليشان آهي: جمعي ۾ هڪ اهڙي گهڙي آهي جو جيڪڏهن ڪو مسلمان ان کي ماڻي ڪري ان وقت الله پاڪ کان ڪجهه گهري ته الله پاڪ ان کي ضرور ڏيندو ۽ اها گهڙي مختصر آهي. (مسلم ص 330، حديث: 1973)

صاحبِ بهار شريعت جوارشاد

حضرت علام مولانا مُفتي محمد امجد علي اعظمي رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: دعا جي قبوليت جي گهڙين جي باري ۾ ٻه قول مضبوط آهن: (1) امام جي خطبي جي لاءِ ويهڻ کان نماز جي ختم ٿيڻ تائين (2) جمعي جي پوئين (يعني آخري) گهڙي. (بهار شريعت 754/1، حصه: 4)

ڪونين جي شهزادي رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي شادي مبارڪ

خاتونِ جنت حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جو مبارڪ نڪاح 2 هجري صفر يا رجب شريف يا رمضان المبارڪ ۾ ٿيو.

(اتحاف السائل للمناوي، ص 33)

مولا علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کي گهر تحفي ۾ ڏئي ڇڏيو.

مسلمانن جي چوٿين خليفن حضرت علي المرتضيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جو گهر حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي گهر مبارڪ کان پري هو، ان ڪري صحابي رسول حضرت حارث بن نعمان رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي مڪانِ عاليشان جي ويجهو پنهنجو هڪ گهر حضرت علي ۽ فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا لاءِ پيش ڪيو. (طبقات لابن سعد، 19/8 ملخصاً)

جڏهن حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي شاديءَ جو وقت آيو ته سڀني مسلمانن جي پياري امڙ سائڻ حضرت بيبي عائشه صديقه ۽ حضرت بيبي امّ سلمه رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا وادي بَطْحَا مان مٽي گهرائي انهن جي عاليشان گهر جي فرش کي لپيو ڏنو پوءِ پنهنجي هٿن سان کجِيءَ جي چَال صحيح ڪري ٻه گدا تيار ڪيا. انهن جي کائڻ لاءِ کجور ۽ ڪشمش رکي ۽ انهن جي پيئڻ لاءِ ٿڌي پاڻيءَ جو بندوبست ڪيو، پوءِ گهر جي هڪ ڪنڊ ۾ ڪاٺ جو سُون (ٿنڀ) بيهاري چڏيو ته جيئن ان تي مشڪيزو ۽ ڪپڙا وغيره تنگي سگهجن، پوءِ فرمائڻون: اسان فاطمه جي شادي کان وڌيڪ بهتر ڪا شادي نه ڏني.

(ابن ماجه، 444/2، حديث: 1911 ملخصاً)

ڏاج مبارڪ

نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جڏهن پنهنجي پياري ۽ لاڏلي شهزادي حضرت بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جو نڪاح ڪيو ته ڪن روايتن موجب سندس مبارڪ ڏاج ۾ هڪ چادر، کجِيءَ جي ڪاٻر سان ڀريل هڪ وهائڻو، هڪ پيالو، ٻه مٽڪا ۽ اٺو پيهڻ لاءِ ٻه چڪيون هيون. (مسند امام احمد، 1/223، حديث: 819 - معجم كبير، 137/24، حديث: 365)

سيدها رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا جي مبارڪ گهريلو زندگي

مسلمانن جا چوٿان خليفه حضرت علي المرتضيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائن ٿا ته: گهر جا ڪم ڪار (مثال طور چڪي هلائڻ، ڦريو ڏيڻ، ۽ کاڌي پچائڻ جا ڪم وغيره) حضرت فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ڪنديون هيون ۽ ٻاهر جا ڪم

(جهڙوڪ بازار مان سوڌو آڻڻ، اُنن کي پاڻي پيارڻ وغيره) مان ڪندو

هئس. (مصنف ابن ابى شيبه، 157/8، حديث: 14)

حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا مون وٽ پنهنجي هٿ سان چڪي هلائينديون هيون، جنهن جي ڪري سندن هٿن تي نشان پئجي ويندا هئا ۽ پاڻ پاڻيءَ جي ڪلي پري اينديون هيون ۽ گهر ۾ بهارو وغيره پاڻ ئي ڏينديون هيون. (ابوداؤد 410/4، حديث: 5063)

الله پاڪ جي عطا سان پنهني جهانن جي مالڪ ۽ مختار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي شهزادي ٿي ڪري حضرت بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا وڏي سادگيءَ سان زندگي گذاري ڏيکاري. سندن وٽ هڪ ئي بسترو هو ۽ اهو به گهيتي جو هڪ چمڙو، جنهن کي رات جو وڃائي آرام ڪيو ويندو هو ۽ صبح جو انهيءَ چمڙي تي گاهه وجهي اُن لاءِ چاري جو بندوبست ڪيو ويندو هو ۽ گهر ۾ ڪو به نوڪر نه هو. (طبقات لابن سعد، 18/8)

سَسُ ۽ نُنْهِن

شهزادي ڪونين حضرت بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا پنهنجي سَسُ (يعني مولا علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي والده حضرت فاطمه بنتِ اسد رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) جي عملي طور خدمت ڪري اڄڪلهه جي نُنْهِن کي سَسُ سان حسن سلوڪ ڪرڻ جو خوبصورت مثال عطا فرمايو آهي مسلمانن جا چوٿان خليفه حضرت مولِي علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ سندن ٻين خوبين سان گڏ هن (يعني سَسُ سان حسن سلوڪ) جا به مُعترف (يعني مڃيندا) هئا جيئن پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

پنهنجي والدهء محترمہ کي فرمايو: ”فاطمه زهرا اوهان کي گهر جي
کمن کان بي پرواهه ڪري ڇڏيندي.“ (الاصابه، 269/8 ملخصاً)

اي عاشقانِ صحابه ۽ اهل بيت! شهزادي ڪونين حضرت بي بي
فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي زندگي خاص ڪري اسان جي اسلامي پيڙن لاءِ
پيروي ڪرڻ جي لائق آهي. جيڪڏهن حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا
جي نقش قدم تي هلندي اسان جون اسلامي پيڙون سادگي اپنائينديون
ته گهٽ آمدني ۾ به گهر هلي سگهي ٿو جيئن ته اسان جي پياري آقا
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي پياري شهزادي حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا
ڪري ڏيکاريو آهي. ائين جيڪڏهن ٺهڻ سس سان پنهنجي والده جيان
پلائي ڪندي، الله پاڪ جي رضا خاطر ڏک سک ۾ هٿ وٺرائيندي ته
گهر ۾ امن قائم ٿي سگهي ٿو بلڪ ”نهن“ ساهرن ۾ ”شهزادي“ بڻجي
رهندي. جيڪڏهن حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي نقش قدم تي
هلندي اسان جون اسلامي پيڙون شريعت ۽ سنت جي مطابق، سنتن
پري، نيڪين پري، عبادت ۽ رياضت واري زندگي گذارين ۽ پنهنجي
بارن کي به ان جي مطابق هلڻ جي ترغيب ڏيارينديون رهن ته **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيمِ**
انهن جي هنج ۾ پلجڻ واري اولاد به اهل بيت سان سچي محبت ڪرڻ
واري ۽ حسنين ڪريمين رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي غلام بڻجندي. اي ڪاش!
اسان کي حقيقي معنيٰ ۾ حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي نقش
قدم تي هلڻ نصيب ٿي وڃي. ڪنهن ڇا ته خوب چيو آهي:

چُو زهرا باش از مخلوق رُو پوش که در آغوش شبيرے به بنی

يعني حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جيان پرهيزگار ۽ پرديدار بڻجڻو ته جيئن پنهنجي هنج ۾ حضرت شبير، امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جهڙي اولاد ڏسو.

صَلُّوا عَلَی الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

امير اهلستت دامت بركاتهم العالیه جي طرفان شادي جي موقعي تي

کنوار کي ڏني ويندڙ مکتوب جو کجھ حصو

الله پاڪ اوهان کي ٻنهي جهانن ۾ شاد و آباد رکي، اوهان جي خوشين کي وڌائي، الله پاڪ اوهان کي مديني شريف جي سدا بهار گلن وانگر هميشه مسڪرائيندو رکي، اوهان جون بيماريون، پريشانين، گهريلو رنجشون، تنگدستيون، قرض دور ٿين، شادي شده زندگي خوشگوار گذري، صالح اولاد نصيب ٿئي، بار بار حج جي سعادت نصيب ٿئي ۽ منو مدينو ڏسڻ نصيب ٿئي.

امین بجاہ خاتم النبیین صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ.

هي پنج مڏني گل پنهنجي دل جي مڏني گلدستي تي سجايو **ان شاء الله الکریم** گهر ۾ امن رهندو: (1) سس ۽ نٿاڻ سان ڪنهن صورت ۾ به نه بگاڙيو، انهن جي چڱيءَ طرح خدمت ڪنديون رهو. جيڪڏهن اهي طعنا ڏين ته خاموش رهو. (2) جيڪڏهن سس اوهان کي چڙبون ڏي ته اوهان پنهنجي ماءُ جو تصور ڪيو ته اها چڙبي رهي آهي ته صبر آسان ٿي ويندو. ان شاء الله الکریم (3) سس جي کاوڙ ڪرڻ تي جيڪڏهن

جواب ۾ اوهان به ڪاوڙ ڏيکاري ته پوءِ ”نيائڻ“ مشڪل ٿي ويندو. (4) ساهرن جي ”بدسلوڪي“ جي فرياد پنهنجي مائٽن ۾ ڪرڻ تباهي کي دعوت ڏيڻ آهي. تنهنڪري صبر سان گڏ ان اصول تي به قائم رهو ته هڪ چپ (100) کي هارائي، جواب ۾ فقط خير جي دعا ڪيو. (5) عام طور اڄڪلهه ساهرن جي طرفان نهن تي ”جادو ڪري ٿي، پنهنجي مڙس کي قابو ڪري ورتو آهي“ وغيره وغيره الزام لڳايا ويندا آهن. الله نه ڪري جيڪڏهن اوهان سان اهڙو معاملو ٿي وڃي ته ڪاوڙ ۾ ڳاڙهي لال ٿيڻ بدران حڪمت عملي ۽ نهايت نرمي سان ڪم وٺو. پنهنجو ڪمرو ڏينهن ۾ بند نه رکو، گهر جي ٻين ماڻهن جي موجودگي ۾ پنهنجي مڙس جي ”ڪن“ ۾ سرگوشي نه ڪيو. مڙس جي موجودگيءَ ۾ به چانهه وغيره پنهنجي سسُ يا نٿاڻ سان گڏ ويهي ڪري ٿي پيو. انهن جي سامهون منهن خراب نه ڪيو، غصو ڪيڏ لاءِ تانئون کي زور سان نه چنڊيو. ٻارن کي اهڙيءَ طرح دڙڪا نه ڏيو جو انهن کي وسوسو اچي ته اسان کي چڙبي ٿي. ڏوٽ ۽ پچائڻ جي ڪم ۾ تيزي ڏيکاريو، مطلب ته نجاست کي نجاست سان (يعني الزام کي هنگامي سان) پاڪ ڪرڻ بدران (حڪمت ۽ حسن اخلاق جي) پاڻي ئي سان پاڪ ڪري سگهجي ٿو. ائين اوهان **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمِ** پنهنجي ساهرن جي پياري ٿي وينديون ۽ زندگي به خوشگوار ٿي ويندي. ساهرن جي حق ۾ دعا ڪنديون رهو جو دعا سان وڏا وڏا مسئلا حل ٿي ويندا آهن. نماز روزي جي پابندي ڪنديون رهو، شرعي پردي جو اهماام ڪنديون رهو. ياد رکو! ڏير کان به پردو آهي. پنهنجي گهر ۾ ”فيضان

سنت“ جو درس جاري رکو. خاموشيءَ جي عادت وجهو ڇو ته گهڻي ڳالهائڻ سان جهڳڙي جو انديشو وڌي ويندو آهي. فيشن ڪرڻ جي بدران سنتن جو رستو اختيار ڪيو جو انهيءَ ئي ۾ بهتري آهي. مون گنهگار کي مديني پاڪ ۽ بقيع جي غم جي دعا ڪيو ۽ مغفرت جي دعا سان به نوازينديون رهو. جيڪڏهن اوهان کي منهنجو هي مکتوب پسند اچي ته ان کي پلاسٽڪ ڪوٽنگ ڪرايو ۽ الله نه ڪري ڪڏهن گهريلو جهڳڙو ٿئي ته هن کي پڙهي ونو. وَالسَّلَامُ مَعَ الْاَكْرَامِ،

(سنتِ نڪاح، ص 58 بتغير)

مدني بيٺي کا خدايا گھر سدا آباد رھ ۽ فاطمہ زہرا کا صدقہ دوچہاں میں شاد رھ

(وسائلِ بخشش، ص 680)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي پاڪ اولاد

حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جا ٽي شهزادا: (1) حضرت امام حسن مُجْتَبِي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ (2) حضرت امام حُسَيْن رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ۽ (3) حضرت مُحْسِن رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ۽ ٽي شهزاديون: (1) حضرت سيده بي بي زينب رَضِيَ اللهُ عَنْهَا، (2) حضرت بي بي رقيه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ۽ (3) حضرت بي بي امّ ڪلثوم رَضِيَ اللهُ عَنْهَا هيون. (شانِ خاتونِ جنت، ص 256 تا 263 ملخصاً)

حضرت مُحْسِن رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ۽ شهزادي حضرت بي بي رقيه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ته ننڍپڻ ۾ ئي گذاري ويا ها انڪري تاريخ ۽ سيرت جي ڪتابن ۾ انهن جو تذڪرو گهٽ ملي ٿو.

شهرزاديءِ ڪونين رَضِيَ اللهُ عَنْهَا **جي گهر ۾ آمدِ مصطفيٰ** صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صحابي رسول حضرت عبدالله بن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُما کان روايت آهي ته: حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جڏهن سفر جو ارادو ڪندا هئا ته سڀ کان آخر ۾ حضرت بي بي فاطمه زهرا رَضِيَ اللهُ عَنْهَا سان ملاقات ڪندا هئا ۽ جڏهن سفر کان واپس موٽندا هئا ته سڀ کان پهريان پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا سان ملاقات ڪندا هئا. (مسندڪر للحاكم، 141/4، حديث: 4792)

بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي لاءِ رحمت جي دعا

جڏهن حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نماز لاءِ تشریف وني ايندا هئا ۽ رستي ۾ حضرت سيده فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي گهر وٽان لنگهندا هئا ۽ گهر مان چڱي جي هلڻ جو آواز ٻڌندا هئا ته الله پاڪ جي بارگاهه ۾ عرض ڪندا هئا: يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ! فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کي رياضت ۽ قناعت جو چڱو اجر عطا فرمائ ۽ ان کي فقر جي حالت ۾ به ثابت قدم رهڻ جي توفيق عطا فرمائ. (سفينه نوح، حصه ٽوم، ص 35)

محبت ڀريو منظر ۽ محبت ڀريو جواب

مسلمانن جي چوٿين خليفن حضرت علي المرتضيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ هڪ دفعي پاڻ سڳورن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي خدمت ۾ عرض ڪيو: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! اوهان کي اها (حضرت بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) مون کان وڌيڪ پياري آهي يا مان؟ ته نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نهايت خوبصورت جواب ارشاد فرمايو: ”اها مون کي اوهان کان وڌيڪ ۽ اوهان ان کان وڌيڪ پيارا آهيو. (مسند حميدي، 22/1، حديث: 38)

حضرت عائشہ رضی اللہ عنہا جي سچائي

اي عاشقانِ صحابه ۽ اهل بيت! حضرت بي بي فاطمة الزهراء رضی اللہ عنہا ۽ تمام أمهات المؤمنین (يعني رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جون پاڪ زالون جيڪي سڀني مسلمانن جون مائرون آهن) هڪ ٻئي سان محبت ڪنديون هيون جيئن ته هڪ واقعو آهي: حضرت جُمَيِّع بن عُمَيْرِ تيمي رضی اللہ عنہ فرمائن ٿا مان پنهنجي پٿي سان گڏ حضرت بي بي عائشه صديقه رضی اللہ عنہا جي خدمت ۾ حاضر ٿيس ته انهن کي عرض ڪئي وئي: حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کي ڪير وڌيڪ محبوب هو؟ فرمايائون: فاطمه رضی اللہ عنہا، پوءِ عرض ڪئي وئي: مردن مان؟ فرمايائون! انهن جو مڙس، جيتري قدر مون کي خبر آهي اهي تمام گهڻا روزا رکڻ وارا ۽ گهڻو قيام ڪرڻ وارا آهن. (ترمذی، 468/5، حديث: 3900)

حضرت مفتي احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ سچا عاشقِ اهلبيت ۽ عاشقِ صحابه هئا. پاڻ پنهنجي ڪيترين ئي تصنيفن ۾ حضرت بي بي فاطمة الزهراء رضی اللہ عنہا جي شان ۽ عظمت بيان ڪئي آهي بلڪ پاڻ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ سيده فاطمه رضی اللہ عنہا جون منتقبتون به لکيون آهي. شايد انهن برڪتن جو نتيجو هو جو حضرت فاطمة الزهراء رضی اللہ عنہا جي ۽ حضرت مفتي احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ جي وصال جي تاريخ هڪ ئي (يعني 3 رمضان المبارڪ) آهي. حضرت مفتي احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ترمذي شريف جي بيان ڪيل حديث پاڪ جي شرح ۾ لکن ٿا ته: هيءُ آهي حضرت عائشه صديقه رضی اللہ عنہا جو حق بيان ڪرڻ جو سندن هي نه فرمايو ته رسول الله

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کی سب کان وڈیک پیاری ”مان“ هئس ۽ مون کان بعد منهنجا والد بلڪ جيڪو سندن علم ۾ حق هو اهو صاف صاف چئي ڇڏيو جيڪڏهن اهو ئي سوال حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا سان ٿئي ها ته پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا فرمائن ها ته حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کي وڌيڪ پیاري حضرت عائشه صديقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا هيون پوءِ انهن جا والد معلوم ٿيو ته سندن دليون پاڪ ۽ صاف هيون. افسوس انهن تي آهي جيڪي هنن حضرات کي هڪٻئي جا دشمن سڏين ٿا. ياد رکڻ گهرجي ته محبت جا ڪيترائي قسم آهن ۽ محبوبيت جا به مختلف قسم آهن، اولاد ۾ سڀ کان وڌيڪ حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا آهن، ڀائرن ۾ سڀ کان وڌيڪ پيارا علي المرتضيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ آهن ۽ پاڪ گهروارين ۾ سڀ کان وڌيڪ پياريون حضرت عائشه صديقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا آهن. (مرآة المناجیح، 469/8)

اُس مبارڪ ماں پہ صدقہ کیوں نہ ہوں سب اہل دین
جو ہو اُمُّ المؤمنین بنتِ امیر المؤمنین
کیا مبارک نام ہے اور کیسا پيارا ہے لقب
عائشہ محبوبہ محبوب رب العالمین

(ديوانِ سالڪ، ص 83)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَی مُحَمَّدٍ

حضرت عائشه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا سان محبت جو حڪم

نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هڪ ڏينهن حضرت بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کي فرمايو: اي منهنجي ڌيءَ! ڇا تون ان سان محبت نه

ڪندينءَ جنهن سان مان محبت ڪيان ٿو؟ ڪين جواب طور عرض ڪيو: ڇو نه؟ پوءِ حضور اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: تون هن (يعني حضرت عائشه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) سان محبت ڪر.

(مسلم، ص 1017، حديث 6290)

آءِ تَطهيرِ ميں هے ان ڪي پاڪي ڪا بيان هيں يه بي بي طاهره شوهر امام الطاهرين

تسبيح فاطمہ

خاتونِ جنت حضرت بي بي فاطمہ الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي مبارڪ هٿن تي چڪي (تي اتو پيهڻ) جي سبب نشان پئجي ويندا هئا جيڪي درد جو سبب بڻجندا هئا. هڪ دفعو پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا خادم وٺڻ جي لاءِ رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي بارگاه ۾ حاضر ٿيون پر نبي پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان ملاقات نه ٿي سگهي، البت حضرت بي بي عائشه صديقه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا سان ملاقات ٿي وئي ۽ انهن کي پنهنجو مقصد ٻڌايو، جڏهن نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ گهر تشریف کڻي آيا ته حضرت بي بي عائشه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا حضرت بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي اچڻ جي خبر ڏني. حضور نبي رحمت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پنهنجي جگر جي ٽڪري (يعني فاطمه الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) وٽ تشریف کڻي آيا ۽ ارشاد فرمايائون: ڇا مان توهان کي اهڙي عمل جي باري ۾ نه ٻڌايان جيڪو تنهنجي سوال کان بهتر هجي! جڏهن تون سمهڻ لاءِ لپٽين ته 33 پيرا سُبْحَانَ اللهِ، 33 پيرا الْحَمْدُ لِلَّهِ ۽ 34 پيرا اللَّهُ أَكْبَرُ پڙهي وٺنديون ڪيو، هي تنهنجي لاءِ خادم کان بهتر آهي.

(بخاري، 536/2، حديث: 3705 مفهوماً)

حضرت علامہ بدرُ الدّين محمود عيَني رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: يا ته الله پاڪ ان تسبيح پڙهڻ واري کي اهڙي طاقت عطا فرمائي ڇڏيندو آهي جنهن کان بعد ان جي لاءِ مشڪل ڪم آسان ٿي ويندا آهن ۽ ان کي خادم جي ضرورت ناهي رهندي يا وري ان تسبيح جو اخروي ثواب دنيا ۾ خادم جي خدمت جي فائدي کان وڌيڪ بهتر آهي.

(عمدة القاري، 374/14، تحت الحديث: 5361 مخلصاً)

مسلمانن جا چوٿان خليفه، حضرت علي المرتضيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: ان کان بعد مون هي وظيفو ڪڏهن به نه ڇڏيو.

(سنن الكبرى للنسائي، 204/6، حديث: 10652)

هي ”تسبيح فاطمه“ چورائيندي آهي ۽ سلسلي عاليه قادريه ۾ ان تي عمل ڪرڻ جي خاص ترغيب ڏياري ويندي آهي، اسان کي به پنهنجي زندگي ۾ ڪجهه نه ڪجهه اوراد ۽ وظائف جو معمول بڻائڻ گهرجي ڇو ته هي روحاني ۽ جسماني طور تي تمام گهڻا فائدي وارا هوندا آهن.

پردي جي علامت

سيده خاتونِ جنت، شهزادي ڪوئين حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي پردي جي به ڇا ڳالهه ڪجي بلڪ پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا اهڙي عظمت ۽ شان واريون آهن جو سندن مبارڪ ذات، سندن مبارڪ نالو حيا ۽ پردي جي علامت بڻجي چڪو آهي. وڏا وڏا عالم ۽ مشائخ سڳورا (كَتَبَهُمُ اللهُ يَعْنِي اللهُ پاڪ انهن جي تعداد ۾ اضافو فرمائي) جڏهن پردي جي باري ۾ دعا گهرندا آهن ته هيئن عرض ڪندا آهن: "يا الله پاڪ!

اسان جي ٺنهن ڏيئرن کي ”سيده زهراء“ جي پردي جو صدقو نصيب فرمائ.

عورت جي لاءِ پلائي

نبي ڪريم ﷺ جا خادم حضرت انس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: هڪ دفعو نبي رحمت ﷺ الله عَلَيْهِ وَاٰلِهِ وَسَلَّمَ پڇيو ته ”عورتن جي لاءِ ڪهڙي شيءِ ۾ پلائي آهي؟“ صحاباءِ ڪرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ فرمائن ٿا: ”اسان کي خبر نه هئي ته اسان ڇا جواب ڏيون؟“ حضرت علي المرتضيٰ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ حضرت فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا وت تشريف ڪئي ويا ۽ انهن کي ان سوال جي باري ۾ ٻڌايو، ته انهن فرمايو: ”اوهان رسول الله ﷺ الله عَلَيْهِ وَاٰلِهِ وَسَلَّمَ کي اهو چو نه عرض ڪيو ته عورتن لاءِ پلائي ان ۾ آهي ته اهي (غير محرم) مردن کي نه ڏسن ۽ نه ئي (غير محرم) مرد انهن کي ڏسن.“ ته حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ بارگاه رسالت ۾ حاضر ٿي اها ڳالهه ٻڌائي، پاڻ ڪريم ﷺ الله عَلَيْهِ وَاٰلِهِ وَسَلَّمَ پڇيو: ”اها ڳالهه توهان کي ڪنهن ٻڌائي؟“ عرض ڪيائين: ”فاطمه.“ ته سرڪار ﷺ الله عَلَيْهِ وَاٰلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: ”فاطمه منهنجي جگر جو ٽڪرو آهي.“

(حليۃ الاولياء، 50/2، رقم: 1444-موسوعة لابن ابى الدنيا، 97/8، حديث: 412)

جنابي تي پردي جواهتمام

مسلمانن جا چوٿان خليفه، حضرت مولا علي مشڪل ڪشا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: ”حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا وفات جي وقت وصيت ڪئي هئي ته جڏهن مان دنيا مان رخصت ٿي وڃان ته مون کي رات

جو دفن ڪيو وڃي ته جيئن ڪنهن غير مرد جي نظر منهنجي جنازي تي نه پوي.“ (مدارج النبوة، 2/461)

سيدهءِ ڪائنات، خاتونِ جنت حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کي اها فڪر هئي ته زندگي ۾ ته غير مردن کان پاڻ کي بچائي رکيو آهي متان هاڻي وفات کان بعد منهنجي ميت تي ماڻهن جي نظر پئجي وڃي! هڪ موقعي تي حضرت بي بي اسماء بنت عميس رَضِيَ اللهُ عَنْهَا عرض ڪيو: مون حبشه ۾ ڏٺو آهي ته جنازي تي وڻ جون تاريون ٻڌي هڪ ڏولي جهڙي صورت ناهي ان تي پردو وجهي ڇڏيندا آهن. پوءِ انهن ڪجيءَ جون تاريون گهرائي انهن کي جوڙيو، پوءِ ان تي ڪپڙو وجهي سيده خاتونِ جنت رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کي ڏيکاريو، جنهن تي پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا تمام گهڻيون خوش ٿيون. (جذب القلوب، ص 159 ملخصاً)

اسلام ۾ پهرين خاتون

حضرت علامه ابن عبدالبر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: اسلام ۾ سيدهءِ طيِّبَه، طاهره حضرت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ”پهرين خاتون“ آهن جن جي ميت مبارڪ کي اهڙي طرح لڪائڻ جو اهمتار ڪيو ويو هو. (سير اعلام النبلاء، 3/431)

حضرت علامه مولانا مفتي احمد يار خان نعيمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: خيال رهي ته (قيامت جي ڏينهن) ازواجِ پاڪ ۽ فاطمه زهرا رَضِيَ اللهُ عَنْهَا پردي (جي حالت) ۾ اٿنديون جو اهي خاص اولياءَ

الله ۾ شامل آهن. (مرآة المناجیح، 369/7، ملقطاً) امير اهل سنت دَامَتْ بِرَكَاتِهِمُ الْعَالِيَةِ
اسلامي پيڻرن کي سمجھائيندي لکن تا:

اے مری بہنو! سدا پردہ کرو تم گلی کوچوں میں مت پھرتی رہو
اپنے دیوڑ جیٹھ سے پردہ کرو ان سے ہرگز بے تکلف مت بنو
(وسائل بخشش، ص 714)

صَلِّ عَلَى الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

غَمِ مِصْطَفِي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

خاتونِ جنّت حضرت بي بي فاطمة الزهراء (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) نبي كريم
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سان تمام گھڻي محبت ڪنديون هيون تنهنڪري
نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي وصال شريف جو ڪين ڏاڍو صدمو
پهتو، جنهن جو اظهار پاڻ هن طرح ڪنديون هيون: (حضورِ اڪرم
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي وصال شريف تي) جيڪو صدمو مون کي پهتو
آهي، جيڪڏهن اهو صدمو ”ڏينهن“ تي اچي ها ته اهي ”راتيون“ تي
وڃي ها. (مرقاة المفاتيح، 305/10، تحت الحديث: 5961)

وصال شريف ۽ غسل شريف:

الله پاڪ جي پياري پياري آخري نبي مڪي مدني محمد عربي
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي وصال شريف کان 6 مهينا بعد 3 رمضان المبارڪ
11 هجري اڱاري جي رات سيده، طيبه، طاهره حضرت بي بي فاطمة
الزهراء (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) جو 28 سالن جي عمر ۾ وصال شريف ٿيو. حضرت
بي بي فاطمه رَضِيَ اللهُ عَنْهَا کي غسل ڏيڻ ۾ مسلمانن جي پهرين خليفي

حضرت ابو بكر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ جي زوجهء محترم حضرت بيبي اسماء بنتِ عُميس رَضِيَ اللهُ عَنْهَا به شامل هيون ۽ انهن کي غسل ڏيڻ جي وصيت پاڻ سيده رَضِيَ اللهُ عَنْهَا ڪئي هئي. (سنن كبرى للبيهقي، 4/564، حديث: 6930)

نماز جنازه ۽ تدفين:

حضرت سيده خاتونِ جنت بي بي فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جو جنازو ڪنهن پڙهايو، ان باري ۾ روايتون مختلف آهن، هڪ روايت جي مطابق حضرت علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ۽ هڪ روايت جي مطابق حضرت عباس رَضِيَ اللهُ عَنْهُ پڙهايو، جڏهن ته ڪيترين ئي روايتن ۾ آهي ته پاڻ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جو جنازو حضرت ابو بكر صديق رَضِيَ اللهُ عَنْهُ پڙهايو.

(سنن كبرى للبيهقي، 4/46، حديث: 6896)

مزار بي بي فاطمة الزهراء رضی اللہ عنہا جي باري ۾ روايتون:
امام اهل سنت اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه لکن ٿا: حضرت فاطمة الزهراء رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جي مزار شريف جي باري ۾ به روايتون آهن:
(1) بقیع شريف ۾ (2) خاص روضهء اقدس (پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي مزار شريف سان گڏ).

هڪ عاشق رسول مديني پاڪ جي هڪ عالم صاحب کي عرض ڪيو: مان ٻنهي جڳهن تي حاضر ٿي سلام عرض ڪندو آهيان ”نور جون تجليون“ مائيندو آهيان. انهن فرمايو: اهي ڪريم ذاتون جڳهن جون پابند ناهن، اوهان جي توجهه هجڻ گهرجي پوءِ نور جي برسات ڪرڻ انهن جو ڪم آهي. (فتاوىٰ رضويه، 26/432)

پُل صِراطِ تي اعلان:

فرمانِ آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جڏهن قيامت جو ڏينهن هوندو ته هڪ اعلان ڪرڻ وارو اعلان ڪندو: اي اهلِ مجمع! پنهنجون نگاهون جهڪائي وٺو! ته جيئن حضرت فاطمه بنتِ محمدِ مصطفي (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) پل صراطِ تان گذري وڃن. (جامع صغير، 945/1، حديث: 228)

ڪن روايتن جي مطابق قيامت جي ڏينهن نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي مبارڪ ڏاڇي جنهن جو نالو "عَضْبَاء" آهي، حضرت بي بي فاطمه (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) ميدانِ محشر ۾ ان تي سوار ٿي تشریف آڻينديون. الله پاڪ جي حضرت بي بي فاطمة الزهراء (رَضِيَ اللهُ عَنْهَا) تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي بي حساب مغفرت ٿئي. (سبل الپهدي والرشاد، 63/11)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

10 بيبين جي ڪهاڻي

اميرِ اهلِ سنت، باني دعوتِ اسلامي حضرت علامه مولانا محمد الياس عطار قادري دَامَتْ بَرَكَاتُهُمْ اَعْلَاهِ فرمائن ٿا: "10 بيبين جون ڪهاڻيون، شهزادي جو سر ۽ جنابِ سيده جي ڪهاڻي" اهي سڀ من گهڙت آهن، انهن جي ڪا شرعي حيثيت ناهي، انهن جو پڙهڻ ۽ انهن جي مٿ مڃڻ ناجائز آهي. جيڪڏهن ڪجهه پڙهڻو آهي ته يس شريف پڙهي وڃي ان ۾ به ايترو ئي وقت لڳندو جيڪو انهن ڪهاڻين ۾ لڳندو آهي بلڪ ان کان به گهٽ وقت لڳندو، پوءِ ان

جون برڪتون به آهن ۽ فضيلتون به. حديثِ پاڪ ۾ آهي ته هڪ دفعو يس شريف پڙهڻ تي 10 قرآن پاڪ جو ثواب ملندو آهي.

(ترمذي، 4/406، حديث: 2896)

معلومات جي گهٽتائي جي ڪري انهن ڪهاڻين جو رواج پئجي

ويو آهي. (ملفوظات امير اہل سنت، 3/272)

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

اینڈر ہفتی جو رسالو

فیضانِ مدینہ، محلو سوداگران، پرائی سبزی منڈی کراچی

UAN +92 21 111 25 26 92 0313-1139278

www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net

feedback@maktabatulmadinah.com / ilmia@dawateislami.net